

E 16/42

5624/A)99.
JE

Különlenyomat
a „Köztelek“ 1936. évi szeptember hó
77—78. számaiból.

A rézgálic és porcsávázószer
hatása a buza termés
hozamára.

Irta: **Bodnár János dr.**

A rézgálicos buzavetőmagesávázásnak a termésre gyakorolt csökkentő hatásáról már két ízben számoltam be a „Köztelek“ hasábjain. Először az 1934. évi 53—54. számban, ahol az 1929., 1930., 1931. és 1932., majd az 1935. évi 75—76. számban az 1934. és 1935. években végzett szabadföldi kísérleteim (8 kísérlet-sorozat összesen 35 ismétléssel) eredményeit volt alkalmam ismertetni. Ezek a hat éven át végzett kísérletek bebizonyították, hogy a rézgálicos csávázás olyan mértékben csökkenti a buza termés

hozamát, amely felett nem lehet egyszerűen napirendre térni, hanem a kérdést állandóan felszinen kell tartani annál is inkább, mert még sok gazda csávázza a buzáját rézgáliccal. Ha a rézgálic olyan károsítólag hat a termés

hozamra, ami a rézgálic csirabántó hatásában találja a magyarázatát, felmerül az a kérdés, hogy a vetőmag csirázására nem ártalmas csávázószer

ek milyen befolyást gyakorolnak a termésre. A rézgálic mellett manapság a porcsávázószer

ek tekinthetők olyanoknak, amelyeknek a használata eléggé elterjedt és azért az idén a rézgálic mellett porcsávázószer

ekkel (Arzopác, Porzol, Tillantin szárazpác) is végeztem a csávázásnak a termés

hozamra gyakorolt hatását vizsgáló kísérleteket.

Kísérleteimet három helyen (I. debreceni gazdasági akadémia, II. Haláp, III. Debrecen—Kondoros) állítottam be. A kísérletek módjára és körülményeire

nézve utalok előző közleményeimre, hozzáfűzve a következőket. A rézgálicot 1%-os töménységben (10 perces kádcsávázással), a porcsávázószeret pedig a szokásos 0.2%-os mennyiségben használtam. Három (I., II., III.) sorozatban 4, 4 és 5, összesen 13 ismétléssel történt a kísérletek beállítása (I. sorozat elvetve október 18-án, II. sorozat október 24-én, III. sorozat november 14-én) a következő sorrendben : 1. Rézgálic. 2. Nedves kontrol. 3. Száraz kontrol. 4. Rézgálic. 5. Arzopác. 6. Porzol. 7. Tillantin (száraz). Eszerint volt összesen $13 \times 7 = 91$ kísérleti parcella (100—200 □-ölesek); a valamennyi ismétlésben szereplő 2 rézgálicos parcella terméseredményének középértéke van az A) táblázatban feltüntetve.

A) Rézgálicos csávázás hatása a terméshozamra.

Kísérletsorozat	Ismétlési sorszám	Rézgálicos parcellák magtermése	Rézgálicos parcellák szalmatermése	Magtermés-csökkenés %	Szalmatermés-csökkenés %
		nedves kontrolparcellák termése = 100			
I.	1	77	Nem méretett le	23	Hiányoznak
	2	90		10	
	3	89		11	
	4	88		12	
	5	78		22	
II.	6	76	77	24	23
	7	78	72	22	28
	8	79	71	21	29
	9	77	78	23	22
III.	10	84	83	16	17
	11	100	95	0	5
	12	100	106	0	+6
	13	88	81	12	19

A könnyebb áttekintés kedvéért a kontrolparcellák termését 100-zal véve egyenlőnek tünteti fel az A) és B) táblázat a kísérletek eredményeit. A B) táblázatból hiányoznak a III. kísérletsorozat megfelelő adatai, miután azokat bizonyos hibák (talajegyenlőtlenség, vízjárás) miatt nem lehetett figyelembe venni.

Az A) táblázatból látható, hogy a rézgálicos parcellák magtermése — két eset kivételével (11 és 12. sz.) — lényegesen és pedig 10—24%-kal marad a kontrolvetések termése alatt, hasonló eltérés állapítható meg a II. és III. sorozatban a szalmatermésre nézve is (5—29%-os szalmatermés 0—24%-os magterméscsökkenés). Ezek az eredmények az elmúlt években végzett kísérletek eredményeit (ahol a maximum — nem számítva egyik kísérletsorozatban tapasztalt 50%-os terméscsökkenést — 9.4% volt) messze felülmulják és a leghatározottabban a rézgálicnak, mint buzacsávázószernek a használata ellen szólnak.

B) Porcsávázószer hatása a terméshozamra.

Kísérletsorozat	Ismétlési sorszám	Magtermés			Szalmatermés		
		Arzo-pác	Porzol	Tillan-tin	Arzo-pác	Porzol	Tillan-tin
		száraz kontrolparcellák termése = 100					
I.	1—5	97	95	100	Nem méretett le		
II.	6—9	94	93	96	107	114	101

A B) táblázatban közölt kísérleti eredmények szerint a porcsávázószer, a rézgálichoz viszonyítva, *nem fejtenek ki* számbajövő terméscsökkenő hatást, sőt a szalmatermésre két porcsávázószer fokozóan hatott.

Itt csak mellékesen emlitem meg, hogy megvizsgáltam a rézgálic hatását nálunk elterjedten termesztett 16 buzafajta csirázására, az eredményekről egyelőre csak annyit, hogy azok a rézgálicra nézve nagyon lesújtóak.

DEBRECENI EGYVEND KÖNYVTÁR
Lelt. 10.970-1967